

WAKACJE W „ŚRÓDMIEŚCIE
CAFE”

Czytaj str. 2

WAŻNE PROJEKTY
Z DOFINANSOWANIEM!

Czytaj str. 3

CIKAWOSTKA
HISTORYCZNA

Czytaj str. 4

GAZETA

ŚRÓDMIEJSKA

ŚRÓD
MIE
ŚCIE

Nr 028

Lipiec 2021 r.

Nakład 3000

rewitalizacja.wloclawek.eu

ISSN 2657-8077

TAJEMNICZE ZAGADKI I WSPANIAŁA HISTORIA

Agnieszka Osińska, autorka gry miejskiej „Operacja Leslau”, mieszkanka Śródmieścia, opowiada o swoich planach

Pani Agnieszko, skąd pomysł na grę miejską? Proszę powiedzieć, jak w praktyce powstaje taka gra?

Interesuję się historią, zwłaszcza II wojną światową. W szkole niewiele mówi się o historii lokalnej, więc wymyśliłam grę miejską opartą na wątkach historycznych. Tworzenie jej pomogło mi zrozumieć Włocławek i jego losy. Mam nadzieję, że uczestnicy gry również odkryją tajemnicę Leslau (czyli Włocławka pod okupacją niemiecką), a zagadka kryminalna to dodatkowy ciekawy wątek.

Proces tworzenia gry miejskiej zaczął się od zgłębienia historii miasta i różnych interesujących wątków, na przykład tego, że Włocławek prawdopodobnie miał stać się kurortem aryjskim. Kolejnym krokiem było dodanie fabuły o charakterze zagadki kryminalnej.

W organizowaniu gry miejskiej dużą rolę odegrała Fundacja Ładowarka oraz Śródmieście Cafe... właściwie, gdyby nie osoby działające w tych organizacjach, Operacja Leslau byłaby tylko historią spisaną na kartce.

Czy można uchylić rąbka tajemnicy i zdradzić, na czym polega „Operacja LESLAU”?

Operacja Leslau to historia z ulic Włocławka lat czterdziestych wieku. Rozgrywa się tutaj tajna misja agentów polskiego kontrwywiadu, którzy znikają w niewyjaśnionych okolicznościach, nie dokończywszy swojego zadania. To także opowieść o tajemniczym słowie Krankheit i mordercy, który chce nam coś przekazać. Moim małym marzeniem jest, aby dzięki grze Włocławek przeniósł się na jeden dzień w przeszłość.

Historia ma wymiar międzypokoleniowy, często poznajemy ją, bazując na dziejach naszych rodzin. W Pani ocenie, dobrze znamy swoją historię? Potrafimy o niej opowiadać, chwalić się nią, czy jest jeszcze w tej kwestii dużo do zrobienia?

Historia trochę w nas zanika... Zapominamy o tym, co działo się dawniej, nie wiążemy naszych wspomnień z rzeczami i sytuacjami, które mają coś do „opowiedzenia”. Wydaje mi się, że to kwestia czasów w jakich żyjemy. Obecnie dominuje pośpiech, wszystko robimy w biegu i tak naprawdę większość myśli o tym

co będzie, a nie o tym co było. Oczywiście, nie każdy bardzo dobrze zna historię, czasami ludziom kojarzą się tylko jakieś daty lub słowa klucze, jednak ważne jest to, by mieć szacunek do przeszłości. Dzięki historii możemy uniknąć błędów, które ktoś popełnił dawniej.

Jest Pani osobą, która mocno angażuje

nową „przyklejane”, niech więc młodzi nie ciągną tych stereotypów dalej! Śródmieście to nie tylko zaniedbane kamienice, które po prostu nie przetrwały próby czasu - to też piękne budynki i architektura. Trzeba mieć szeroką perspektywę; młodzi mogą dużo, muszą tylko chcieć...

Jakie ma Pani plany na wakacje? Czy to będzie odkrywanie kolejnych tajemnic historii?

Agnieszka Osińska

się w działania na rzecz społeczności Śródmieścia. Jaką rolę, Pani zdaniem, mogą odegrać młodzi ludzie w procesie rewitalizacji?

Do Włocławka zostało doczepionych wiele „łatek”, które z każdym pokoleniem są od

Lubię Włocławek i zachody słońca na bulwarach czy krajobraz z punktu widokowego, ale w wakacje nic mi nie zastąpi szczecińskiej przyrody i działki moich dziadków, gdyż są to moje rodzinne strony.

WAKACJE W „ŚRÓDMIEŚCIE CAFE”

Dzieje się! Fundacja Ładowarka, czyli obecny operator Kawiarni Obywatelskiej Śródmieście Café, organizuje moc wakacyjnych wydarzeń. W lipcu odbywają się pierwsze imprezy z cyklu: Ekojarmark w Śródmieściu. Wspólna inicjatywa grupy Ekojarmark oraz Fundacji Ładowarka ma na celu ożywienie ulicy 3 Maja, a także wykreowanie powodu do niedzielnego spaceru. Okolica wypełnia się zapachem naturalnych, ekologicznych wyrobów od czołowych kujawskich i pomorskich rzemieślników oraz hodowców. To wspaniałe sery, miody, domowe pieczywo czy wyroby wędliniarskie. Kolejne, pyszne jarmarki już w sierpniu!

Wakacje w „Śródmieście Cafe” to również cykl Włocławskich Koncertów Plenerowych. Jazzowa muzyka w wykonaniu Kris Quartet oraz dźwięki pianina, za którym zasiada

Wojciech Marciniak, gości w najbardziej charakterystycznych śródmiejskich przestrzeniach: na Starym Rynku, Bulwarach im. Marsz. J. Piłsudskiego czy placu Wolności. Zarówno w lipcu, jak i sierpniu odbędą się po trzy koncerty plenerowe. Niestampowe miejsca oraz sielankowa atmosfera to wspaniałe propozycje na ponowne odkrycie znanych nam śródmiejskich przestrzeni oraz odetchnięcie od zgiełku codziennego dnia. Szczegółowy harmonogram Włocławskich Koncertów Plenerowych można znaleźć na facebooku Fundacji oraz Kawiarni Obywatelskiej. Projekt realizowany jest dzięki finansowaniu z „Programu wsparcia inicjatyw lokalnych” w ramach GPR na lata 2018-2028.

Lipiec 2021 to również niezwykle wydarzenie dla fanów historii, czyli gra miejska „Operacja LESLAU”. Autorką scenariusza gry

jest Agnieszka Osińska, studentka, mieszkanka Śródmieścia, pasjonująca się historią (rozmowę z panią Agnieszką publikujemy na tytułowej stronie tego numeru Gazety).

Kawiarnia niezmiennie zaprasza także na swojego facebooka, gdzie w wakacyjne miesiące ogłaszane są konkursy dla dzieci, w których do wygrania są pięknie ilustrowane książki oraz klocki LEGO. Warto nadmienić, że adres 3 Maja 9 czeka na Państwa w każdy dzień powszedni w godzinach 12:00 - 18:00, a w soboty od 10:00 do 14:00. Do dyspozycji gości jest zawsze przejęty miejskimi sprawami zespół Fundacji Ładowarka, a także pyszna kawa, herbata, gry planszowe czy klocki LEGO. Zapraszamy tym chętniej osoby, które nie widziały jeszcze Kawiarni Obywatelskiej po metamorfozie przeprowadzonej przez zespół Fundacji Ładowarka!

fot. Fundacja Ładowarka

W TWÓRCZOŚCI DZIECI WIDAĆ ICH ŚWIAT

- o warsztatach z drewnem, zrealizowanych w ramach mikrograntu z Urzędu Miasta, opowiada Ewelina Kajszczyk – właścicielka Pracowni Metamorfozy Mebli „Tymomania” przy ul. 3 Maja 9

Zorganizowała Pani dwudniowe warsztaty dla dzieci. Na czym polegały te zajęcia i jakie meble powstały w ich trakcie?

Dzieci, pracując z drewnem, odnawiały i zdobiły taborety. Celem warsztatów było też pokazanie, że starych mebli nie trzeba zaraz wyrzucać, i można nadać im drugie życie. Powstały zupełnie „nowe” meble, z inną, niezwykłą kolorystyką. Te rzeczy zostały oczywiście stworzone w bardzo bezpiecznych warunkach, przy użyciu produktów, z których dzieci mogą korzystać.

Uczestnicy zajęć byli kreatywni?

Dzieci są niezwykle kreatywne, one robią to, co czują! Dorośli bardziej skupiają się na tym, żeby komuś się podobało, żeby ktoś

pochwalił... Dzieci pokazują swój świat - stosują np. inne, czasem bardzo zaskakujące, połączenia kolorów.

Odnawianiem mebli pasjonują się bardziej dziewczęta czy chłopcy?

Ta proporcja chyba mniej więcej równo się rozkłada, a zainteresowanie tego typu zajęciami jest bardzo duże. Cały czas odbieram telefony z pytaniami, czy będą kolejne.

Warto korzystać z mikrograntów?

Oczywiście, ale to zależy, czy ktoś chce się podzielić ze społecznością tym, co robi. Takie inicjatywy jednoczą

ludzi, bo czasem, z różnych względów, nie wiemy o wielu rzeczach i możliwościach, jakie nas otaczają.

Dziękuję za rozmowę.

SPECJALNY INFORMATOR NA STRONIE URZĘDU MIASTA

Pod hasłem: „Wakacje w mieście” zamieszczamy propozycje wydarzeń, spotkań, imprez, z których można skorzystać tego lata we Włocławku. Dział „Wakacje w Mieście” powstał głównie z myślą o dzieciach, ale oczywiście do korzystania z wakacyjnej oferty zapraszamy całe rodziny.

Polecamy na www.wloclawek.pl.

BĘDĄ KOLEJNE DOTACJE DO REMONTÓW W STREFIE REWITALIZACJI

Ruszyła procedura ubiegania się o dotację do remontu w 2022 roku. Zachęcamy właścicieli, użytkowników wieczystych i wspólnoty mieszkaniowe do zgłaszania się do Urzędu Miasta Włocławek.

Zainteresowani mogą skorzystać z czterech programów, przygotowanych w ramach projektu 4.1.4. Dotacje do remontów. Są to: „Inwestycja z klasą” (do 50 %) - na kompleksową przebudowę lub remont generalny; „Remont krok po kroku” (do 30%) - na poszczególne elementy konstrukcyjne lub instalacje wewnętrzne; „Witryna+” (do 30 %) - na projekt oraz wykonanie witryny i reklamy sklepu; „Historia się opłaca” (do 50 %) - na prace konserwatorskie i restauratorskie w odniesieniu do nieruchomości nie wpisanych do rejestru zabytków.

Deklaracje o zamiarze ubiegania się o dotację należy składać do 31 sierpnia 2021r. w Urzędzie Miasta Włocławek.

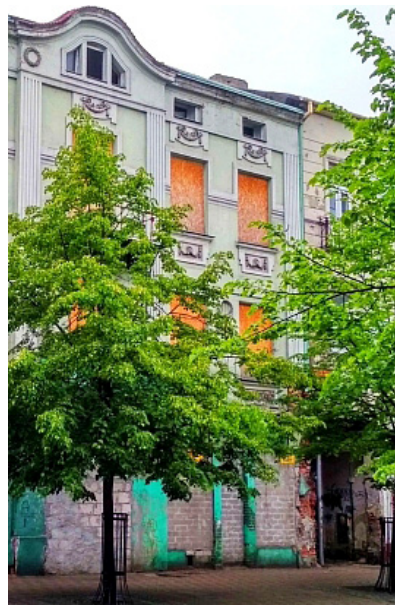
Więcej informacji na ten temat można uzyskać ze strony: rewitalizacja.wloclawek.eu

PONAD 18 MLN ZŁ NA REWITALIZACJĘ. WAŻNE PROJEKTY Z DOFINANSOWANIEM

Na realizację projektu 4.1.1. Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku przy ul. 3 Maja 18 na Centrum Aktywizacji i Przedsiębiorczości, Urząd Miasta pozyskał 7 584 258,33 zł dofinansowania z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Gminny Program Rewitalizacji Miasta Włocławek na lata 2018-2028 zakłada uruchomienie w tej przestrzeni centrum aktywizacji i przedsiębiorczości, w tym inkubatora podmiotów ekonomii społecznej, punktu doradztwa prawno-zawodowego, banku pracy, kawiarni obywatelskiej oraz siedziby Lokalnej Grupy Działania Miasto Włocławek. Przy ul. 3 Maja 18 powstaną także mieszkania dla uzdolnionych absolwentów szkół technicznych, studio dla artysty – rezydenta pracującego z lokalną społecznością oraz podwórko partycypacyjne.

Drugie dofinansowanie w wysokości 11 082 186,81 zł z RPO dotyczy projektu 2.1.7. Utworzenie Interaktywnego Centrum Fajansu i utworzenia nowoczesnej placówki edukacyjno-kulturalnej, w której funkcjonować będą: Interaktywna strefa historyczna, Strefa edukacyjna, Strefa wystawowa/ekspozycyjna oraz Strefa komercyjna-sprzedażowa. Założeniem projektu jest wykorzystanie potencjału włocławskiej tradycji wyrobów fajansowych dla podniesienia atrakcyjności turystycznej obszaru rewitalizacji.

A NA TABLICY... INFORMACJE O REWITALIZACJI

Spacerując ulicą Cyganka, przy Szkole Podstawowej nr 3 można natknąć się na sympatyczną alternatywę... „Gazety Śródmiejskiej”!

To jedna z tablic informacyjno-promocyjnych, przygotowanych przez Urząd Miasta Włocławek. Tablica jest na bieżąco aktualizowana, a rozmiar i forma artykułów zachęca do lektury. Można dowiedzieć się m.in. jakie wakacyjne wydarzenia odbędą się w najbliższym czasie, a także poczytać o projektach, które właśnie się zakończyły.

Kolejna taka tablica jest umieszczona na ul. Wojska Polskiego (ogrodzenie siedziby Rejonu

I Administracji Zasobów Komunalnych).

Przypominamy, że o realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Włocławek na lata 2018-2028 można dowiedzieć się także ze stron www.wloclawek.pl i rewitalizacja.wloclawek.eu. Jesteśmy też na facebooku pod adresem www.facebook.com/RewitalizacjaWloclawek.

„Na mieście” informacje czekają na mieszkańców w kawiarni obywatelskiej „Śródmieście Cafe” przy ul. 3 Maja 9 oraz na wybranych przystankach autobusowych. Zachęcamy do śledzenia naszych działań!

BUDOWNICZOWIE I ARCHITEKCI WŁOCŁAWKA. FRANCISZEK TOURNELLE (1818-1880)

W l. 1846-1857 stanowisko budowniczego powiatu włocławskiego piastował Franciszek Tournelle, który pochodził z Kalisza. Początkowo uczył się w Korpusie Kadetów w Kaliszu, następnie ukończył kurs budownictwa w komisji rządowej w Warszawie. Od 1841 r. praktykował u znanego architekta Królestwa – Henryka Marconiego (1792-1863). W 1842 r. został mianowany budowniczym klasy III i otrzymał pracę we Włocławku. Od 13 I 1846 r. był już głównym budowniczym powiatu włocławskiego.

W 1857 r. z Włocławka przeniesiono go na stanowisko budowniczego guberni kaliskiej, następnie w 1859 r. otrzymał etat budowniczego guberni warszawskiej. W 1878 r. przeszedł na emeryturę i przeniósł się do rodzinnego Kalisza.

W czasie pracy we Włocławku oraz w okresie pełnienia funkcji budowniczego guberni warszawskiej, do której terytorialnie przynależał

Włocławek, zaprojektował wiele obiektów użyteczności publicznej i domów prywatnych. We Włocławku według jego projektów pobudowano m.in.: istniejącą do dzisiaj neogotycką dzwonnice przy placu Kopernika (1853), synagogę żydowską przy ul. Żabiej (1854), kościół ewangelicki przy ul. Brzeskiej (1877). Zaprojektował także spichrz zbożowy przy ul. Bulwary 6 (1848), w którym aktualnie mieści się Muzeum Etnograficzne.

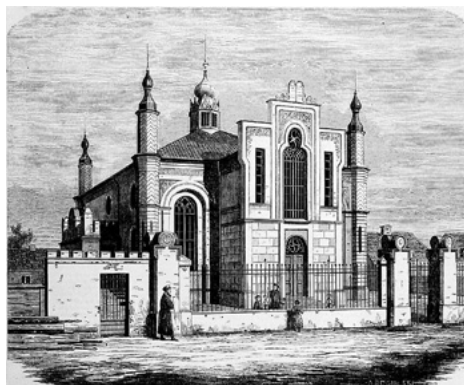
Opracował projekty domów prywatnych w mieście, wśród nich można wymienić: 3 Maja

37 (1846), Tumską 2 (1847), 3 Maja 7 (1847), 3 Maja 21 (1847), 3 Maja 3/5 (1848), Łęgska 56 (1848), pl. Wolności 3 i 4 (1850), Łęgska 81 (1851), Królewiecka 20 (1853), Tumską 6 (1854). W 1867 r. zaprojektował okazałą kamienicę dla kupca Hermana Lewińskiego przy ul. 3 Maja 9 (róg Cyganki).

Zmarł 27 XII 1880 r. w Kaliszu.

dr Tomasz Dziński

Polskie Towarzystwo Historyczne
i Włocławskie Towarzystwo Naukowe

STARY RYNEK STANIE SIĘ ZIELONYM SERCEM MIASTA

Opracowanie dokumentacji będzie pierwszym krokiem ku zmianie, a docelowo miejsce to zyska nową jakość. Zgodnie z tytułem projektu, który brzmi: „Stary Rynek – Zielone Serce Miasta”, planowane jest urządzenie terenu zielenią; pojawią się też nowe ławki, na których będzie można odpocząć. Nie wszyscy wiedzą, że na Starym Rynku mieścił się niegdyś ratusz miejski – teraz miejsce po dawnym, historycznym budynku zostanie jeszcze wyraźniej zaakcentowane. Zaplanowane jest także wytyczenie miejsca pod ławeczkę Zagajewskiego. „Stary Rynek – Zielone Serce Miasta” to projekt wybrany przez mieszkańców do realizacji w ramach Włocławskiego Budżetu Obywatelskiego.

Wykonawcą dokumentacji jest KERRIA Piórkowski sp. j. Firma została wyłoniona przez Urząd Miasta w postępowaniu ofertowym.

„A w lipcowym słońcu pyszni się fajansowa filiżanka – mural przy ul. Wojska Polskiego to jeden z uroczych zakątków śródmieścia...”

